

علوم و فنون ادبی (۲)

تاریخ ادبیات (۲ نمره)

درستی یا نادرستی هر یک از عبارتهای زیر را مشخص کنید. (۵/۰ نمره)

الف) سبک عراقی از اواخر قرن هفتم تا اواخر قرن دهم سبک غالب متون ادب فارسی بود.
ب) در اواخر دوره مغول، با پایان یافتن بساط آخرین خلیفه عباسی، زبان عربی از رواج افتاد و و زبان فارسی رونق بیشتری گرفت.

راهنمای تصحیح « الف) نادرست (۰/۲۵) (صفحه ۱۲)

ب) درست (۰/۲۵) (صفحه ۱۳)

الف) سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم به مدت (۳۰۰) سال، سبک غالب متون ادب فارسی بود.
ب) در اواخر دوره مغول، بساط حکومت آخرین خلیفه عباسی، المستعصم بالله، برپیده شد و با توجه به پایان یافتن خلافت، زبان رسمی و رایج عربی از رواج افتاد و توجه به زبان فارسی که زبان توده مردم بود، رونق بیشتری گرفت.

مشاوره در بخش تاریخ ادبیات، به اسامی شاعران و نویسندگان، قرن‌ها، مکان‌ها و ... بیشتر دقت کنید.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

هر یک از توضیحات ستون «الف» معرف کدام نویسنده یا شاعر در ستون «ب» است؟ (در ستون «ب» یک مورد

اضافی است.) (۷۵/۰ نمره)

«الف»	«ب»
الف) اثر معروفش «المعجم فی معاییر اشعار العجم»، از نخستین و مهم‌ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر است.	۱- ابن یمین
ب) شاعر عصر سربداران، مردی دهقان‌پیشه بود که قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.	۲- حمدالله مستوفی
ج) تاریخ‌گزیده او دربرگیرنده تاریخ پیامبران و خلفای چهارگانه، خلفای بنی عباس و تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ ه.ق. است.	۳- عطاملک جوینی
	۴- شمس قیس رازی

راهنمای تصحیح

الف) «۴» یا شمس قیس رازی (۲۵/۰) (صفحه ۱۶)

ب) «۱» یا ابن یمین (۲۵/۰) (صفحه ۱۶)

ج) «۲» یا حمدالله مستوفی (۲۵/۰) (صفحه ۱۷)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

الف) شمس قیس رازی از نویسندگان زبردست قرن هفتم است و اثر معروفش، «المعجم فی معاییر اشعار العجم»، از نخستین و مهم‌ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر به شمار می‌رود.

ب) ابن یمین شاعر عصر سربداران، مردی دهقان‌پیشه بود که قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.

ج) حمدالله مستوفی از موزخان مشهور ایران و نویسنده کتاب «تاریخ‌گزیده» است. این کتاب تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ ه.ق در بر می‌گیرد.

توجه در ستون «ب» عطاملک جوینی نویسنده قرن هفتم اضافی است.

۳

از نظر تاریخ ادبیات، کدام بخش از عبارت زیر نادرست است؟ (۲۵/۰ نمره)

سلمان ساوجی از دیگر شاعران قرن هشتم است که در غزل توجه خاصی به سعدی و مولوی داشته و دارای

(۲)

(۱)

قصایدی در سبک خراسانی است. مثنوی «جمشید و خورشید» او به شیوه داستان‌های نظامی سروده شده است.

(۴)

(۳)

بخش سوم «۳» (۲۵/۰) (صفحه ۱۷)

سلمان ساوجی، دارای قصایدی در سبک عراقی است.

راهنمای تصحیح

پاسخ خیلی تشریحی ✓

۴

در کدام گزینه نام نویسنده یکی از آثار نادرست آمده است؟ (۲۵/۰ نمره)

- الف) مجالس سبعه (مولوی)، تاریخ جهانگشا (عطاملک جوینی)، تذکره دولتشاه (دولتشاه سمرقندی)
ب) بهارستان (جامی)، اخلاق الاشراف (شیخ فضل الله همدانی)، لمعات (فخرالدین عراقی)

راهنمای تصحیح >> گزینه «ب» (۲۵/۰) (صفحه ۱۷)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

کتاب «اخلاق الاشراف» اثر عبید زاکانی است. نام نویسندگان بقیه آثار درست آمده است.

توجه مهم ترین کتاب خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی «جامع التواریخ» است.

درس Box

عبید زاکانی:

شاعر خوش ذوق و آگاهی است که نکته یابی و انتقادهای ظریف اجتماعی او معروف است. او در منظومه «موش و گربه»، ناهنجاری های اجتماعی را به شیوه طنز بیان کرده است.
او در نثر دارای طنزهای ماندگاری است و «رساله دلگشا، اخلاق الاشراف و صد پند» از آن جمله اند.

گزینه درست را انتخاب کنید. (۲۵/۰ نمره)

۵

- «دلیل نام‌گذاری سبک دوره هفتم به عراقی در این است که»
- الف) شاعران و نویسندگان از حاکمان زمان روی برتافتند.
- ب) بعد از مغول کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد.
- ج) غزل که زبان عقل و معرفت بود، گسترش یافت.
- د) شیراز در حکم تنها مرکز ادبی این عصر قرار گرفت.

گزینه «ب» یا «بعد از مغول کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد.» (۲۵/۰) (صفحه ۱۳)

راهنمای تصحیح

پاسخ خیلی تشریحی ✓

دلیل نام‌گذاری سبک این دوره به «عراقی» این است که بعد از حمله مغول کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد و شاعران و نویسندگان بزرگ در این دوره غالباً از اهالی شهرهای عراق عجم (اصفهان، همدان، ری، اراک کنونی و ...) بودند.

سبک‌شناسی (۲ نمره)

درستی یا نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر را مشخص کنید. (۵/۵ نمره)

الف) در سبک عراقی به کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول جمله زیاد است.
ب) چهارچوب زبان سبک عراقی همان چهارچوب فارسی قدیم، یعنی زبان سبک خراسانی است، که تا حدودی مختصات جدید یافته است.

راهنمای تصحیح >> الف) نادرست (۵/۲۵) (صفحه ۳۶)

ب) درست (۵/۲۵) (صفحه ۳۶)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ الف) در سبک عراقی به کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول کم شده است.

ب) این ویژگی زبانی درباره شعر سبک عراقی درست است.

ویژگی‌های زبانی شعر سبک عراقی:

۱- چهارچوب زبان همان چهارچوب فارسی قدیم یعنی زبان سبک خراسانی است که تا حدودی مختصات جدید یافته است.

۲- لغات فارسی اصیل قدیم کم شده و جای آن‌ها را لغات عربی گرفته است.

۳- «می»، اندک اندک جای «همی» را گرفته است.

۴- «در» به جای «اندر»، در حال جایگزین شدن است و نیز واژه‌های «ایدون، ایدر، آبا، ابر و ...» بسیار اندک به کار می‌روند.

۵- به کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول جمله کم شده است.

درسی Box

۷ کدام گزینه در مورد ویژگی‌های شعری سبک عراقی متفاوت است؟ (۲۵/۰ نمره)

- الف) پرهیز از زهد ریایی، توجه به صفا و بالایش درون
 ب) خدشه‌دار شدن غرور و احساسات ملی ایرانیان بعد از حمله مغول
 ج) شعر از دربار خارج شد؛ قصیده از رونق افتاد و غزل عارفانه و عاشقانه رواج یافت.
 د) برخی اندیشه‌ها، از جمله بی‌اعتباری دنیا و اعتقاد به قضا و قدر رواج بیشتری می‌یابند.

راهنمای تصحیح >> گزینه «ج» (۲۵/۰) (صفحه ۳۷)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ عبارت گزینه «ج»، مربوط به ویژگی ادبی شعر سبک عراقی است. عبارت‌های سایر گزینه‌ها، مربوط به ویژگی‌های فکری شعر سبک عراقی است.

جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. (۲۵/۰ نمره)

۸

در شعر سبک عراقی کاربرد غزل بیشتر شد و جایگاه در انتهای آن تثبیت گردید.

راهنمای تصحیح >> تخلص (۲۵/۰) (صفحه ۳۷)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

یکی از ویژگی‌های ادبی شعر سبک عراقی این است که کاربرد غزل بیشتر می‌شود و جایگاه «تخلص» در انتهای آن تثبیت می‌گردد.

در متن زیر، دو مورد از قسمت‌های مشخص‌شده، نادرست است؛ آن‌ها را مشخص کنید. (۵/۰ نمره)

«نثر فنی کم‌کم در قرن هفتم رواج می‌یابد و در قرن هشتم با سیطرهٔ تیموریان بر ایران از میان می‌رود، تا آن‌جا

(۲)

(۱)

که نثر ساده در اکثر کتاب‌های این دوره جای نثر فنی را می‌گیرد. در این دوره (قرن هفتم و هشتم) برخی

(۳)

نویسندگان، آثار موجود را که به نثر ساده بود، به نثر فنی باز می‌نوشتند.»

(۴)

راهنمای تصحیح «مورد (۱) و (۴) (۵/۰) (هر مورد ۲/۵) (صفحه ۳۸)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

نثر فنی کم‌کم در قرن هفتم ضعیف می‌شود و در قرن هشتم با سیطرهٔ تیموریان بر ایران از میان می‌رود، تا آن‌جا که نثر ساده در اکثر کتاب‌های این دوره جای نثر فنی را می‌گیرد. در قرن ششم مرسوم بود که برخی نویسندگان، آثار موجود را که به نثری ساده بود، به نثر فنی باز می‌نوشتند. در این دوره (قرن هفتم و هشتم) برخی نویسندگان، کتاب‌های مشکل را به زبان ساده بازنویسی می‌کردند.

۱۰ با در نظر گرفتن ویژگی‌های زبانی ابیات زیر، کدام بیت در سبک «عراقی» سروده شده است؟ (۲۵/۰ نمره)

الف) بر این رزمگه‌شان به جنگ آوریم / خود ایدر زمانی درنگ آوریم
ب) غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل / شاید که چو وایینی، خیر تو در این باشد

راهنمای تصحیح

پاسخ خیلی تشریحی ✓

گزینه «ب» (۲۵/۰) (صفحه ۴۰ و ۴۱)

بیت «ب» از حافظ و در سبک عراقی سروده شده است؛ ولی بیت «الف» از فردوسی و در سبک خراسانی. بررسی این دو بیت از نظر ویژگی زبانی:
در بیت «الف»، واژگان قدیمی وجود دارد مثل «ایدر»، واژگان به کاررفته در شعر فردوسی سخت و خشن هستند مثل «جنگ، رزمگه»، جمله‌ها کوتاه، الفاظ ساده و کلمات عربی وجود ندارد.
در بیت «ب» واژگان عربی بیشتر است؛ مثل «طعن، حسود»، پختگی کلام و الفاظ دیده می‌شود. واژگان غزل حافظ نرم و لطیف هستند؛ مثل «خیر، حسود».

کدام یک از ویژگی‌های فکری زیر، مربوط به شعر سبک عراقی نیست؟ (۲۵/۰ نمره)

- الف) ذهن‌گرایی یا توجه به دنیای درون
ب) بازتاب بیشتر علوم در شعر
ج) باور به اختیار و اراده
د) رواج روحیه عرفانی و اخلاقی

راهنمای تصحیح: گزینه «ج» یا باور به اختیار و اراده (صفحه ۳۸)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ باور به اختیار و اراده از ویژگی‌های فکری شعر سبک خراسانی است؛ ولی بقیه ویژگی‌ها مربوط به سبک عراقی هستند.

مقایسه ویژگی‌های فکری سبک خراسانی و عراقی:

سبک خراسانی	سبک عراقی
ستایش خرد	ستایش عشق
شادی‌گرایی	غم‌گرایی
وصال	فراق
واقع‌گرایی یا توجه به دنیای بیرون	ذهن‌گرایی یا توجه به دنیای درون
رواج روحیه پهلوانی و حماسی	رواج روحیه عرفانی و اخلاقی
باور به اختیار و اراده	باور به قضا و قدر
زمینی‌بودن معشوق	آسمانی‌بودن معشوق
بازتاب اندک علوم در شعر	بازتاب بیشتر علوم در شعر

درپس Box

زیبایی‌شناسی (۶ نمره)

۱۲

در بیت زیر، تشبیه فشرده غیراضافی را بیابید و ارکان اصلی آن را بنویسید. (۷۵/۰ نمره)

«دل گرفتار بلای عشق توست / جان شهید کربلای عشق توست»

تشبیه فشرده غیراضافی	مشبه	مشبه‌به

راهنمای تصحیح >> جان شهید کربلا (۷۵/۰)، جان (مشبه) (۷۵/۰)، شهید کربلا (مشبه‌به) (۷۵/۰) (صفحه ۳۱)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

در این بیت سه تشبیه فشرده به کار رفته است؛

- بلای عشق (تشبیه فشرده اضافی)، عشق (مشبه)، بلا (مشبه‌به)

- جان، شهید کربلا (تشبیه فشرده غیراضافی)، جان (مشبه)، شهید کربلا (مشبه‌به)

- کربلای عشق (تشبیه فشرده اضافی)، عشق (مشبه)، کربلا (مشبه‌به)

تشبیه فشرده دو نوع است:

دزیس Box

۱- تشبیه فشرده اضافی (اضافه تشبیه‌ی): مشبه و مشبه‌به در قالب یک ترکیب اضافی (مضاف و مضاف‌الیه) می‌آیند.

= مثال سیل غم، قد سرو

۲- تشبیه فشرده غیراضافی (اسنادی): در این نوع تشبیه (مشبه و مشبه‌به) در قالب یک جمله اسنادی می‌آیند.

= مثال عشق، آتش است.

معنای حقیقی و مجازی را در واژه مشخص شده، بررسی کنید. (۵/۰ نمره)

«کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست / که دون همتانند بی مغز و پوست»

راهنمای تصحیح «معنای حقیقی مغز: ماده نرم و خاکستری رنگ که در کاسه سر است. (۲۵/۰)

معنای مجازی: اندیشه، فکر (۲۵/۰) (درس ۳) (برگرفته از کتاب فارسی درس ۱)

واژه «مغز» یک معنای حقیقی و اصلی دارد، همان «ماده نرم و خاکستری رنگ در کاسه سر» است؛ اما در این بیت معنای واقعی مورد نظر نیست؛ بلکه «فکر و اندیشه» مورد نظر شاعر بوده است.

هر واژه امکان دارد در معنای حقیقی یا معنای غیرحقیقی به کار رود. به معنای حقیقی واژه، «حقیقت» و به معنای غیرحقیقی آن «مجاز» می گویند.

«حقیقت»، اولین و رایج ترین معنایی است که از یک واژه به ذهن می رسد.

«مجاز»، به کار رفتن واژه ای است در معنی غیرحقیقی؛ به شرط آن که میان معنای حقیقی و معنای غیرحقیقی واژه، ارتباط و پیوندی برقرار باشد.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

در این Box

۱۴

در کدام گزینه، واژه مشخص شده به کمک رابطه شباهت، مفهوم مجازی را مشخص می کند؟ (۲۵/۰ نمره)

- الف) خروشی برآمد ز دشت و ز شهر / غم آمد جهان را از آن کار بهر
ب) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق
ج) چرا چون لاله خونین دل نباشم / که با ما نرگس او سرگران کرد
د) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی / چه خیال ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی

راهنمای تصحیح >> گزینه «ج» (۲۵/۰) (صفحه ۵۴)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

در این بیت واژه «نرگس» به دلیل شباهت به جای واژه ای دیگر یعنی «چشم» به کار رفته است؛ ولی در واژه های مشخص شده بقیه ابیات بین معنای حقیقی و مجازی رابطه شباهت وجود ندارد. معنای مجازی جهان «مردم جهان»، سینه «دل، قلب»، سر «فکر و اندیشه» است.

نکته >> این نوع کاربرد مجاز، مهم ترین نوع مجاز است و در اصطلاح آن را «استعاره» هم می گویند.

در ابیات زیر دو مجاز با رابطه شباهت بیابید. (۵/۰ نمره) (سوال ۱۹ مرداد ۱۴۰۳)

ما ز آغاز و انجام جهان بی خبریم / اول و آخر این کهنه کتاب افتاده است
با کاروان حله برفتم ز سیستان / با حله تنیده ز دل بافته ز جان
پاسخ: کهنه کتاب در بیت اول، حله در بیت دوم (هر مورد ۲/۵)

۱۵ در عبارت زیر، «ادات تشبیه» را مشخص کنید. (۲۵/۰ نمره)

«آورده‌اند که در ناحیه کشمیر، متصیدی خوش و مرغزاری نزه بود که در پیش جمال او دُم طاووس به پر زاغ مانستی.»

راهنمای تصحیح «مانستی (۲۵/۰) (صفحه ۳۳)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

درجی Box

دُم طاووس (مشبه)، پر زاغ (مشبه‌به)، مانستی (ادات تشبیه)

ادات تشبیه: واژه‌ای است که آن را برای بیان شباهت میان دو پدیده به کار می‌بریم.

انواع ادات تشبیه:

۱- به صورت حرف اضافه: مثل، مانند، چو، چون، به‌سان، به‌کردار، به‌منزله و ...

۲- به صورت فعل: ماند، مانست

۳- به صورت قید: گویی، گفتی

۴- به صورت پسوند: ساء، وار، آساء، وش، گون، دیس، سان و ...

۵- به صورت اسم مرکب، با ترکیب اسم‌هایی مانند: فام، رنگ و صفت

ارکان تشبیه را در مصراع دوم بیت زیر نشان دهید. (۱ نمره)

«چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر / چه باشی چو روبه به وامانده، سیر؟»

مشبه	مشبه‌به	وجه‌شبه	ادات تشبیه

راهنمای تصحیح: تو (مشبه) (۰/۲۵)، روبه (مشبه‌به) (۰/۲۵)، به وامانده سیرشدن (وجه‌شبه) (۰/۲۵)، چو (ادات تشبیه) (۰/۲۵) (بهرگرفته

از کتاب فارسی، درس ۱)

در مصراع دوم این بیت، مشبه محذوف است و با توجه به فعل «باشی» و شناسه آن، ضمیر شخصی «تو» مشبه است.

تشبیه چهار پایه یا رکن دارد:

- ۱- مشبه: پدیده‌ای است که آن را به پدیده‌ای دیگر مانند می‌کنیم.
- ۲- مشبه‌به: پدیده‌ای است که مشبه را به آن مانند می‌کنیم.
- ۳- وجه‌شبه: ویژگی یا صفت مشترک میان مشبه و مشبه‌به است که در مشبه‌به پررنگ‌تر و آشکارتر است.
- ۴- ادات تشبیه: واژه‌ای است که آن را برای بیان شباهت میان دو پدیده به کار می‌بریم.

مثال: بلم آرام چون قویی سبکبار / به نرمی بر سر کارون همی رفت

مشبه ادات تشبیه مشبه‌به وجه‌شبه

پاسخ خیلی تشریحی ✓

دزیس Box

۱۷

نوع تشبیه به کاررفته در هر بیت را مشخص کنید. (فشرده / گسترده) (۵/۰ نمره)

الف) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم؛ ولی / گوش کشیده است؛ از آن گوش به من نمی کند
ب) هرگز کسی نداد بدین سان نشان برف / گویی که لقمه‌ای است زمین در دهان برف

راهنمای تصحیح

الف) فشرده (۲۵/۰) (صفحه ۳۱)

ب) گسترده (۲۵/۰) (صفحه ۳۳)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

الف) کمان ابرو: تشبیه فشرده اضافی است، ابرو (مشبه)، کمان (مشبه‌به)

ب) زمین (مشبه)، لقمه (مشبه‌به)، گویی (ادات تشبیه)

درس Box

انواع تشبیه از نظر ارکان:

۱) تشبیه گسترده: به تشبیهی که چهار رکن یا سه رکن را در خود داشته باشد، تشبیه گسترده می‌گویند.

مثال نامت در چشمانم / چون لاله، سرخ / چون نسترن، سپید / و مثل سرو، سبز می‌ایستد.

۲) تشبیه فشرده (بلیغ): تشبیهی که فقط دو رکن اصلی یعنی مشبه و مشبه‌به دارد، تشبیه فشرده است.

مثال ای مهتر، آفتاب چراغ آسمان است و تو چراغ زمینی، آفتاب چراغ دنیاست، تو چراغ دینی.

۱۸

کدام یک از بیت‌های زیر، از نظر نوع تشبیه (فشرده / گسترده) با بیت «مرا در دل درخت مهربانی / به چه ماند؟

به سرو بوستانی» یکسان است؟ (۲۵/۰ نمره)

- الف) پشت هیچستان چتر خواهش باز است، / تا نسیم عطشی در بن برگی بدود، / زنگ باران به صدا می آید
ب) اگر چو مرغ بنالم، تو همچو سرو ببالی / و گر چو ابر بگریم، تو همچو غنچه بخندی
ج) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی

راهنمای تصحیح» گزینه «ج» (۲۵/۰) (صفحه ۳۰)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

در بیت صورت سؤال و بیت «ج»، هم تشبیه فشرده و هم تشبیه گسترده به کار رفته است.
درخت مهربانی (تشبیه فشرده)، درخت مهربانی به سرو بوستانی ماند (تشبیه گسترده)، مس وجود، کیمیای
عشق و زر شوی (تشبیه فشرده)، چو مردان ره (تشبیه گسترده)
بیت «الف» همه تشبیه‌ها فشرده هستند: چتر خواهش، نسیم عطش، زنگ باران.
بیت «ب» همه تشبیه‌ها گسترده هستند: چو مرغ بنالم، چو سرو ببالی، چو ابر بگریم، چو غنچه بخندی

در کدام نمونه تشبیه به کاررفته، تشبیه فشرده اضافی است؟ (۲۵/۰ نمره)

- الف) تلمیذ بی ارادت عاشق بی زر است و رونده بی معرفت مرغ بی پر.
ب) آتش خشم اول در خداوند خشم افتد؛ پس آنگه زبانه به خصم رسد یا نرسد.
ج) ای مهتر، آفتاب چراغ آسمان است و تو چراغ زمینی، آفتاب چراغ دنیا است، تو چراغ دینی.
د) مادری دارم بهتر از برگ درخت / دوستانی بهتر از آب روان / و خدایی که در این نزدیکی است

راهنمای تصحیح «ب» (۲۵/۰) (صفحه ۳۰)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

- در عبارت «ب»، آتش خشم تشبیه فشرده اضافی است، خشم (مشبه)، آتش (مشبه به)
بقیه نمونه ها (الف، ج و د) تشبیه های به کاررفته، تشبیه فشرده غیراضافی هستند.
الف) تلمیذ بی ارادت (مشبه)، عاشق بی زر (مشبه به)، رونده بی معرفت (مشبه)، مرغ بی پر (مشبه به)
ب) آفتاب (مشبه)، چراغ آسمان (مشبه به)، تو (مشبه)، چراغ زمین (مشبه به)، آفتاب (مشبه)، چراغ دنیا (مشبه به)
د) مادر (مشبه)، برگ درخت (مشبه به)، دوستان (مشبه)، آب روان (مشبه به)

۲۰ در عبارت زیر قرینه مجاز را مشخص کنید. (۲۵/۰ نمره)

«جهان خوردم و کارها راندم.»

راهنمای تصحیح « خوردم (۲۵/۰) (صفحه ۵۲)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

در این عبارت واژه «جهان» در معنای اصلی خود نیست و نعمت‌های جهان منظور است که این کاربرد را از قرینه «خوردن» متوجه می‌شویم.

قرینه:

درجی Box

نشانه‌ای در کلام است که ذهن خواننده را از معنای حقیقی دور می‌سازد و به سوی معنای غیرحقیقی آن سوق می‌دهد.

۲۱ در کدامیک از بیت‌های زیر، واژه «سر» در معنای حقیقی و در کدام بیت، در معنای مجازی به کار رفته است؟

(۵/۰ نمره)

- الف) بدو گفت خندان که نام تو چیست؟ تن بی‌سرت را که خواهد گریست؟
ب) سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم / وزین درخت همین میوه غم است برم

راهنمای تصحیح «الف) معنای حقیقی (۵/۰)، (برگرفته از کتاب فارسی دهم، درس ۱۲)

ب) معنای مجازی (۵/۰) (صفحه ۵۴)

- واژه «سر» در بیت «الف» در معنای اصلی و حقیقی خود (عضوی از بدن انسان) به کار رفته است.
واژه «سر» در بیت «ب» در معنای مجازی (مو) به کار رفته است.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

۲۲

با توجه به بیت «دست فلک ز کارم وقتی گره گشاید / کز یکدگر گشایی زلف گره گشا را»، موارد خواسته شده را

پاسخ دهید. (۵/۰ نمره)

الف) کدام واژه در معنای مجازی به کار رفته است؟

ب) قرینه مجاز را مشخص کنید.

راهنمای تصحیح >> الف) واژه «دست» (صفحه ۵۴)

ب) قرینه «گره گشودن» (صفحه ۵۴)

در این بیت واژه «دست» در معنای اصلی خود یعنی (عضوی از اندام انسان) نیست؛ بلکه معنای مجازی «انگشتان» منظور است که این کاربرد را از قرینه «گره گشودن» که دست آن را باز می کند، متوجه می شویم.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

جاهای خالی را با واژه‌های مناسب داخل کمانک پر کنید. (یک واژه اضافی است.) (۵/۰ نمره)

(علاقه - شباهت - قرینه)

الف) نشانه‌ای در کلام که ذهن خواننده را از معنای حقیقی دور می‌سازد و به سوی معنای غیرحقیقی آن سوق می‌دهد، نامیده می‌شود.

ب) رابطه و پیوندی که میان معنای حقیقی و غیرحقیقی یک واژه وجود دارد، نام دارد.

راهنمای تصحیح >> الف) قرینه (۲۵/۰) (صفحه ۵۲)

ب) علاقه (۲۵/۰) (صفحه ۵۲)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ الف) قرینه، نشانه‌ای در کلام است که ذهن خواننده را از معنای حقیقی دور می‌سازد و به سوی معنای غیرحقیقی

آن سوق می‌دهد.

ب) علاقه، رابطه و پیوندی است که میان معنای حقیقی و غیرحقیقی یک واژه وجود دارد.

۲۴

در هر یک از بیت‌های زیر، واژه‌ای را بیابید که در معنای مجازی به کار رفته باشد. (۵/۵ نمره)

الف) برو ای گدای مسکین، در خانه علی زن / که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را
ب) به یاد روی شیرین بیت می‌گفت / چو آتش تیشه می‌زد، کوه می‌سفت

راهنمای تصحیح «الف) نگین (۵/۲۵) (صفحه ۵۴)

ب) بیت (۵/۲۵) (صفحه ۵۲)

الف) در این بیت واژه «نگین» در معنای اصلی خود نیست و معنای غیرحقیقی آن «انگشتر» منظور است.
ب) در این بیت واژه «بیت» در معنای اصلی خود نیست و معنای غیرحقیقی آن «سخن شاعرانه» منظور است.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

موسیقی شعر (۶ نمره)

بیت زیر را متناسب با پایه‌های آوایی تفکیک کنید، سپس وزن و نشانه‌های هجایی آن را بنویسید. (توجه:

۲۵

جاهای مشخص شده پر شود.) (۲ نمره)

«سحرگه بلبل آواز می‌کرد / همی نالید و با گل راز می‌کرد»

پایه‌های آوایی مصراع اول	«الف»		«ب»
پایه‌های آوایی مصراع دوم	«ج»	«د»	
نشانه‌های هجایی		«ه»	«و»
وزن	«ز»		«ح»

راهنمای تصحیح >> الف) سَ حَر گَه بُل (۰/۲۵)

ب) ز می کرد (۰/۲۵)

ج) هَ می نالی (۰/۲۵)

د) د با گل را (۰/۲۵)

ه) — — — — — (۰/۲۵)

و) — — — — — (۰/۲۵)

ز) مفاعیلن (۰/۲۵)

ح) مفاعی (فعولن) (۰/۲۵) (صفحه ۴۹)

تقطیع کامل بیت:

پاسخ خیلی تشریحی ✓

مصراع اول	سَ حَر گَه بُل	بُ لی آ وا	ز می کرد
مصراع دوم	هَ می نالی	دُ با گل را	ز می کرد
نشانه‌های هجایی	— — — — —	— — — — —	— — — — —
وزن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعی (فعولن)

مشاوره توجه کنید که به خاطر سپردن همه این وزن واژه‌ها لازم و ضروری است.

وزن واژه معادل هر یک از نشانه‌های هجایی زیر را بنویسید. (۵/۰ نمره)

الف) —UU— ب) —U—

راهنمای تصحیح «الف مفتعلن (۲۵/۰) ب فاعلاتن (۲۵/۰) (صفحه ۳۳)

درجین Box

وزن واژه‌ها یا ارکان شعر فارسی:

در کتاب درسی به برخی از وزن واژه‌ها اشاره شده، ولی در جدول زیر تمام وزن واژه‌ها را آورده‌ایم.

تعداد هجا	نشانه‌های هجایی	وزن واژه‌ها
چهارهجایی	— — — U	مفاعیلن
	U — — U	مفاعیلُ
	— — U —	فاعلاتن
	U — U —	فاعلاتُ
	— — UU	فعلاتن
	U — UU	فعلاتُ
	— U — —	مستفعلن
	UU — —	مستفعلُ
	— U — U	مفاعلن
	UU — U	مفاعلُ
	— UU —	مفتعلن
سه‌هجایی	— — U	فعولن
	U — U	فعولُ
	— U —	فاعلن
	— UU	فعِلن
	— — —	مفعولن
	U — —	مفعولُ
دوهجایی	— U	فَعَل
	— —	فعِلن
تک‌هجایی	—	فَع

۲۷

وزن و نشانه هجایی واژه «دریادلان» کدام است؟ (۲۵/۰ نمره)

- الف) فعلاتن (U—U—) ب) مفاعیلن (U—U—)
- ج) فاعلاتن (—U—) د) مستفعلن (—U—)

مشاوره در این گونه سؤالات، بهتر است ابتدا واژه سؤال را جداگانه تقطیع کنیم و نشانه هجایی آن را بگذاریم، سپس براساس نشانه هجایی و وزن آن، گزینه مورد نظر را انتخاب کنیم.

راهنمای صحیح «گزینه «د» (۲۵/۰) (صفحه ۴۶)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

واژه	در	یا	د	لان
نشانه هجایی	-	-	U	-
وزن	مستفعلن			

۲۸ وزن کدامیک از مصراع‌های زیر متفاوت است؟ (۲۵/۰ نمره)

- الف) به گیتی هر کجا درد دلی بود
ب) تا نگردي بی خبر از جسم و جان
ج) هر آن دل را که سوزی نیست، دل نیست
د) ز حسرت بر سر و بر رو، همی زد

راهنمای تصحیح: گزینه «ب» یا «تا نگردي بی خبر از جسم و جان» (۲۵/۰) (صفحه ۴۷)

Hint ✨ مصراع بقیه گزینه‌ها را تقطیع کنید تا وزن مورد نظر را پیدا کنید.

پاسخ خیلی تشریحی ✓ وزن بیت «ب»، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است؛ ولی وزن بقیه مصراع‌ها «مفاعیلن مفاعیلن مفاعی» است.

تا	نَ	گَر	دِی	بِی	خَ	بَر	اَز	جِس	مُ	جَان
کِی	خَ	بَر	یَا	بِی	زِ	جَا	نَان	یَک	رَ	مَان
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
فاعلاتن			فاعلاتن				فاعلن			

وزن بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟ (۲۵/۰ نمره)

«در این بود درویش شوریده‌رنگ / که شیری برآمد شغالی به چنگ»

الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

ب) فعولن فعولن فعولن فعولن

ج) فعولن فعولن فعولن فعل

د) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

راهنمای تصحیح: «ج» یا «فعولن فعولن فعولن فعل» (۲۵/۰) (برگرفته از کتاب فارسی درس ۱)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

تقطیع کامل بیت:

دَ رین بو	د در وی	شِ شو ری	د زنگ
کِ شی ری	بَ را مَد	شُ غا لی	بِ چَنگ
— — U	— — U	— — U	— — U
فعولن	فعولن	فعولن	فَعَل

۳۰

کدام دسته از گروه واژگان زیر، هم وزن نیستند؟ (۲۵/۰ نمره)

- الف) سعادت - مداوم
ج) جفاکاران - نمی گویم
- ب) صاحب دلان - نوشیدنی
د) همگانی - بادبان

راهنمای تصحیح >> گزینه «د» یا «همگانی - بادبان» (۲۵/۰ درس ۵) (صفحه ۴۶)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

ه م گ ا نی (ل ل -)، با آ د بان (ل ل -)

واژگان بقیه گزینه ها با هم هم وزن هستند.

الف) س ع ا د ت (ل -)، م د ا و م (ل -)

ب) ص ا ح ب د ل ا ن (ل -)، ن و ش ی د ن ی (ل -)

ج) ج ف ا ک ا ر ا ن (ل ل -)، ن م ی گ و ی م (ل ل -)

۳۱ با خوانش درست بیت زیر، مرز پایه‌های آوایی یا ارکان مصراع دوم را مشخص کنید و هر پایه را در خانه خود

قرار دهید. (۰/۷۵ نمره)

«عنکبوتی را به حکمت دام داد/ صدر عالم را درو آرام داد»

--	--	--

راهنمای تصحیح (هر رکن ۰/۲۵)

صَد رِ عَالَم	رَا دَ رَوِ آ	رَا مِ دَاد
---------------	---------------	-------------

پاسخ خیلی تشریحی ✓ پایه‌های آوایی کامل بیت:

عَنْ كَ بُو تِی	رَا بِ حِك مَت	دَا مِ دَاد
صَد رِ عَالَم	رَا دَ رَوِ آ	رَا مِ دَاد

۳۲

تعداد پایه‌های آوایی کدام گزینه با مصراع «دلم را داغ عشقی بر جبین نه»، برابر است؟ (۲۵/۰ نمره)

الف) اسیرش نخواهد رهایی ز بند

ب) هر کسی را سیرتی بنهادام

ج) مکن پیش دیوار غیبت بسی

راهنمای تصحیح

پاسخ خیلی تشریحی ✓

گزینه «ب» یا «هر کسی را سیرتی بنهادام» (۲۵/۰) (صفحه ۲۳)

مصراع صورت سؤال و گزینه «ب» هر کدام سه پایه آوایی دارند، ولی مصراع گزینه‌های (الف و ج)، چهار پایه آوایی دارند.

پایه‌های آوایی مصراع‌ها:

د لَم را دا	غِ عِش قی بَر	جَ بَینِ نِه
-------------	---------------	--------------

الف)

اَ سی رَش	نَ خا هَد	رَ ها یی	زِ بند
-----------	-----------	----------	--------

ب)

هَر ک سی را	سی رَ تی بِن	ها دِ اَم
-------------	--------------	-----------

ج)

مَ گُن پی	شِ دِی وا	ر غی بَت	بَ سی
-----------	-----------	----------	-------

نکته: در این گونه سؤالات فقط به تعداد پایه‌های آوایی توجه می‌کنیم، وزن شعر اهمیتی ندارد.

۳۳

مشاوره در پاسخ‌گویی به این نوع سؤال معنا و مفهوم پایه آوایی تولیدی هیچ اهمیتی ندارد و صرفاً به وزن آن نمره تعلق می‌گیرد. پس اگر ترکیبی با وزن واژه متناسب با بیت به ذهنتان رسید و از نظر معنایی مطابقت زیادی با بیت نداشت، می‌توانید آن را بنویسید و نمره این سؤال را بگیرید.

با توجه به آهنگ بیت داده‌شده، با ذوق خود، پایه‌های آوایی مناسب (غیر از واژه‌های بیت) را تولید کنید و آن

را در خانه‌های خالی بنویسید. (۷۵/۰ نمره)

«من که دارم در گدایی گنج سلطانی به دست / کی طمع در گردش گیتیِ دون پرور کنم»

مَن کِ دا رَم	دَر گِ دا بی	«الف»	نی پِ دَسْت
کی طَ مَع دَر	«ب»	«ج»	وَر کُ نَم

راهنمای تصحیح الف) «مُل کِ جا نا» (۷۵/۰) (صفحه ۲۵)

ب) «ما لِ این سُل» (۷۵/۰) (صفحه ۲۵)

ج) «طا نِ نا ما» (۷۵/۰) (صفحه ۳۵)

پاسخ‌دهی تشریحی ✓ برای پاسخ این سؤال هر واژه و یا ترکیبی که بر وزن «فاعلاتن — — — — —» باشد، درست محسوب می‌شود.

مَن کِ دا رَم	دَر گِ دا بی	مُل کِ جا نا	نی پِ دَسْت
کی طَ مَع دَر	ما لِ این سُل	طا نِ نا ما	وَر کُ نَم

۳۴ در مصراع «ای خوش منادی‌های تو در باغ شادی‌های تو»، چند پایه آوایی یا رکن وجود دارد؟ (۲۵/۰ نمره)

راهنمای تصحیح >> ۴ رکن (۲۵/۰) (صفحه ۲۳)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

ای خُش مُ نا	دی ها یِ تُ	دَر با غِ شا	دی ها یِ تُ
--------------	-------------	--------------	-------------

۳۵

پایه آوایی سوم را در گزینه «الف» و پایه آوایی دوم را در گزینه «ب» مشخص کنید. (۵/۰ نمره)

الف) زبانم را بیانی آتشین ده
ب) مرا گه گه به دردی یاد می کن

راهنمای تصحیح

الف) «ت شین ده» (۲۵/۰) (صفحه ۲۳)

ب) «پ در دی یا» (۲۵/۰) (صفحه ۲۴)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

الف)

زبانم را	بیانی آ	ت شین ده
----------	---------	----------

ب)

مرا گه گه	پ در دی یا	د می کن
-----------	------------	---------

تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

با توجه به متن زیر، به سؤالات داده شده، پاسخ دهید. (۱ نمره)

۳۶

- «فرش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیروید. درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق دربرگرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده.»
- الف) میان ترکیب‌های (فرش باد صبا، دایه ابر بهاری و بنات نبات)، چه آرایه مشترکی به کار رفته است؟
- ب) در متن بالا یک استعاره پیدا کنید.
- ج) با در نظر گرفتن متن بالا، هر کدام از ویژگی‌های زیر از چه دیدگاهی بررسی شده است؟
- ۱- حذف فعل به قرینه (.....)
- ۲- توصیف فصل بهار و زیباشدن طبیعت به فرمان الهی (.....)

راهنمای تصحیح >> الف) تشبیه یا اضافه تشبیهی (۰/۲۵) (صفحه ۵۶)

ب) فرش زمردین (۰/۲۵) (صفحه ۵۶)

ج) ۱- قلمرو زبانی (۰/۲۵) (صفحه ۵۶)

۲- قلمرو فکری (۰/۲۵) (صفحه ۵۶)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

- الف) در این متن از نظر علم بیان، تشبیه‌های زیادی به کار رفته است. (فرش باد صبا - دایه ابر بهاری - بنات نبات - مهد زمین - قبای سبز ورق - اطفال شاخ - کلاه شکوفه)
- ب) فرش زمردین استعاره از سبزه‌ها و گل‌ها و گیاهان است.
- ج) ۱- نکات دستوری مربوط به قلمرو زبانی است.
- ۲- مفهوم و معنی و دیدگاه‌ها مربوط به قلمرو فکری است.

ابیات زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۱ نمره)

- «ز دو دیده خون‌فشانم ز غمت شب جدایی / چه کنم که هست این‌ها گل باغ آشنایی
در گلستان چشمم ز چه رو همیشه باز است؟ / به امید آن که شاید تو به چشم من درآیی
سرِ برگ گل ندارم، ز چه رو روم به گلشن؟ / که شنیده‌ام ز گل‌ها همه بوی بی‌وفایی»
الف) قالب این شعر غزل است، قالب «غزل» در کدام سبک رایج است؟
ب) در بیت دوم آرایه «تشبیه» را بیابید.
ج) یک مورد از ویژگی‌های فکری ابیات را بنویسید.
د) در بیت سوم «سر» مجاز از چیست؟

راهنمای تصحیح

الف) سبک عراقی (۰/۲۵) (صفحه ۵۰)

ب) گلستان چشم (۰/۲۵) (صفحه ۵۰)

ج) ستایش عشق / توجه به عرفان / دوری از معشوق / ذهن‌گرایی یا توجه به درون (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۲۵) (صفحه ۵۰)

د) قصد / اندیشه (۰/۲۵) (صفحه ۵۰)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

- الف) یکی از ویژگی‌های ادبی شعر سبک عراقی این است که در شعر این دوره، کاربرد غزل بیشتر شد و جایگاه تخلص در انتهای آن تثبیت گردید.
ب) گلستان چشم تشبیه فشرده اضافی است. چشم (مشبه)، گلستان (مشبه‌به)
ج) در این شعر ویژگی‌های فکری سبک عراقی دیده می‌شود، از جمله ستایش عشق، دوری از معشوق و فراق، ذهن‌گرایی و توجه به دنیای درون را می‌توان ذکر کرد.
د) در بیت سوم «سر» در معنای اصلی خود نیست؛ بلکه معنای غیرحقیقی آن (تصمیم، فکر، اندیشه) مورد نظر است.

با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۱ نمره)

- «الطاف الوهیت و ربوبیت به سر ملائکه فرو می‌گفت: «أَنْتِ اعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ» شما چه می‌دانید که ما را با این مشتی خاک، چه کارها از ازل تا ابد در پیش است؟ معذورید که شما را سروکار با عشق نبوده است؟» (مرصادالعباد)
- الف) کتاب «مرصادالعباد» نثری شیوا، آراسته و دل‌انگیز دارد و در بین متون از مرتبه‌ای والا برخوردار است.
- ب) آوردن بخشی از آیه قرآن در متن، چه آرایه‌ای را پدید آورده است؟
- ج) منظور از «سر ملائکه» چیست؟
- د) این متن با بیت «نیست جان‌ش محرم اسرار عشق / هر که را در جان، غم جانانه نیست»، چه ارتباط مفهومی دارد؟

راهنمای تصحیح >> الف) عارفانه (۰/۲۵)

ب) آرایه تضمین (۰/۲۵)

ج) قلب و باطن ملائکه (۰/۲۵)

د) هر کسی لایق راز عشق نیست / فقط عاشق محرم اسرار است. (۰/۲۵) (هر چهار مورد برگرفته از کتاب فارسی درس هفتم)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

- الف) کتاب «مرصادالعباد» از نجم‌الدین رازی (معروف به نجم دایه) عارف وارسته قرن هفتم است. نویسندگان این کتاب را در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشت. وی در خلال موضوعات کتاب، احادیث و آیات و اشعاری از خود و شاعران دیگر نقل می‌کند. این اثر که نثری شیوا، آراسته و دل‌انگیز دارد، در بین متون عارفانه از مرتبه‌ای والا برخوردار است.
- ب) نویسندگان در میان متن، آیه‌ای از قرآن (سوره بقره آیه ۳۰) را آورده است که آرایه تضمین را ایجاد کرده است.
- ج) یعنی حکمت الهی به قلب فرشتگان الهام می‌کرد.
- د) بیت «خواجوی کرمانی» به این معنی است که هر کس در جان‌ش غم معشوق نداشته باشد، جان‌ش محرم اسرار عشق نیست. پس مفهوم مشترک متن سؤال و شعر «خواجوی کرمانی» این است که «فقط عاشق، محرم راز معشوق است.»

با توجه به سروده زیر از «جامی» به سؤالات داده شده پاسخ دهید. (۵/۰ نمره)

«گفت به مجنون صنمی در دمشق / کای شده مستغرق دریای عشق
عشق چه و مرتبه عشق چیست؟ / عاشق و معشوق در این پرده کیست؟
عاشق یک رنگ و حقیقت شناس / گفت که ای محو امید و هراس
نیست به جز عشق در این پرده کس / اول و آخر همه عشق است و بس»
الف) این ابیات مربوط به کدام اثر است و به پیروی از چه کسی سروده شده است؟
(۱) تحفة الاحرار - نظامی
(۲) تحفة الاحرار - عطار
(۳) نفحات الانس - نظامی
(۴) مثنوی معنوی - مولوی
ب) با توجه به ویژگی های سبک عراقی، یک نکته فکری در این شعر را بنویسید.

راهنمای تصحیح

الف) گزینه «۱» یا «تحفة الاحرار - نظامی» (۲۵/۰) (صفحة ۱۹)

ب) عشق همه چیز است / عشق حقیقی اول و آخر و ظاهر و باطن است / ستایش عشق. (۲۵/۰) (ذکر یک مورد کافی است.)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

جامی کتاب «بهارستان» را به تقلید از گلستان سعدی نوشت و در کتاب «نفحات الانس» خود نیز شیوه تذکرة الاولیای عطار را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد. او همچنین مثنوی هایی به پیروی از نظامی سرود که «تحفة الاحرار» یکی از آنهاست.
ب) از نظر فکری شاعر در این شعر، به «ستایش عشق» پرداخته است.

۴۰

شعر زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۵/۰ نمره)

«مرد آزاده در میان گروه / گرچه خوش‌خو و عاقل و دانا است

محترم آنکهی تواند بود / که از ایشان به مالش استغناست

وان که محتاج خلق شد، خوار است / گرچه در علم بوعلی سیناست»

الف) این شعر در چه قالبی سروده شده است و شاعر آن در کدام موضوع مشهور است؟

۱) مثنوی - عرفان ۲) قطعه - اخلاقیات ۳) قطعه - عشق ۴) مثنوی - حماسه

ب) پیام کلی این شعر را بنویسید.

راهنمای تصحیح

الف) گزینه «۲» یا «قطعه - اخلاقیات» (۲۵/۰) (صفحه ۱۷)

ب) ابن‌یمین در این شعر، «بی‌اعتباری دنیا» را مورد تأکید قرار می‌دهد. (۲۵/۰)

ابن‌یمین شاعر عصر سربداران، مردی دهقان‌پیشه بود که قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده

است. وی در اشعار خود، «قناعت‌پیشگی و بی‌اعتباری دنیا» را مورد تأکید قرار می‌دهد.

پاسخ خیلی تشریحی ✓